

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 April 1880, kl. 5 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till förordning angående äktenskaps afslutande i visst fall inför borgerlig myndighet.

Kongl. Maj:t har den 20 sistlidne Februari till Riksdagen aflåtit en nådig proposition af följande lydelse:

“I underdånig skrifvelse den 1 Maj sistlidne år har Riksdagen anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lagstadganden, hvarigenom för sådana inom svenska kyrkan qvarstående medlemmar, som, oaktadt till mogen ålder komne, antingen icke blifvit döpte eller, fastän döpte, icke på sätt samma kyrka godkänner låtit sig konfirmera och begått Herrans heliga Nattvard, rättighet beredes att inför borgerlig myndighet ingå äktenskap. Med anledning häraf och enär för handen varande förhållanden påkalla, att ett stadgande meddelas beträffande sättet för äktenskaps ingående af den, som icke tillhör främmande trossamfund, men icke heller inom svenska kyrkan blifvit döpt eller begått nattvarden och af sådan orsak ej kan erhålla vigsel af kyrkans presterskap, har lagförslag i ämnet blifvit uppgjordt; och vill Kongl. Maj:t, med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Statsrådet angående denna fråga förda protokoll, härmed enligt 87 § Regeringsformen föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 7 Saml. 21 Häft.

Förordning angående äktenskaps afslutande i visst fall inför borgerlig myndighet:

Vill någon, som icke tillhör främmande trossamfund, men icke heller inom svenska kyrkan blifvit döpt eller begått Herrans Nattvard, ingå äktenskap, må det afslutas inför borgerlig myndighet, i den ordning och med tillämpning af de föreskrifter, som angående borgerligt äktenskap af främmande trosbekännare och hvad i sammanhang dermed så väl i afseende å lysning som för öfrigt bör iakttagas, äro stadgade i Förordningen den 31 Oktober 1873.“

Denna proposition har af Kamrarne blifvit hänvisad till behandling af Lag-Utskottet, hvilket derjemte fått emottaga ett vid remissen inom Andra Kammaren af Herr *Rundgren* afgifvet yttrande.

Då Riksdagen hos Kongl. Maj:t anhöll om framläggande af lagförslag i ämnet, anförde Riksdagen, att antalet af de svenske medborgare, hvilka på grund af stadgandet i 15 kap. 11 § kyrkolagen icke kunde ingå med vigsel helgadt äktenskap, men icke heller enligt gällande bestämmelser voro berättigade att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet, dag för dag ökades; att dessa personer visserligen endast hade att ur statskyrkan utträda för att erhålla rättighet att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet, men att, då de, med få undantag, icke ville begagna sig af denna rätt, det icke kunde vara förenligt med statens skyldiga omsorg om den allmänna sedligheten att för dem endast lemna öppet vare sig ingående af lösliga förbindelser eller begagnande af den utväg att få sina förbindelser erkända såsom lagliga äktenskap, 3 kap. 9 och 10 §§ Giftermålsbalken dem lemnade; att för afhjelpande af missförhållandet syntes, då man frånsåge den med en statskyrkas ställning föga förenliga utvägen att mot deras vilja skilja ifrågavarande personer från kyrkans gemenskap och sålunda lemna dem rätt till borgerligt äktenskap, endast, vid deras qvarstående inom statskyrkan, tvenne sätt förefinnas: att, med upphäfvande eller ändring af 15 kap. 11 § kyrkolagen, lemna dem rätt att utan vilkor eller under vissa andra, än nu föreskrifna, af dem antagliga vilkor erhålla kyrklig vigsel, eller ock att hänvisa dem till borgerligt äktenskap; att emellertid Riksdagen funne kyrkan och dess tjenare icke kunna eller böra förpligtas att med kyrkans välsignelse helga äktenskap mellan personer, af hvilka endera eller båda icke blifvit genom dop upptagna i kristen församling, eller, ehuru döpte, icke ville i och med konfirmationen aflägga

den bekännelse, som utgjorde det gemensamma uttrycket för alla kristna kyrkors tro, samt de löften att under bruk af nådens medel vinnlägga sig om en kristlig vandel, som svaren å öfriga konfirmationsfrågor innefattade, samt att Riksdagen af sådan anledning ansåge af de antydda tvenne utvägarne borgerligt äktenskap obetingadt böra föredragas.

I öfverensstämmelse med de sålunda uttalade åsigterna är den ill Utskottet remitterade Kongl. propositionen affattad.

Endast i ett afseende har det förevarande lagförslaget föranlett till anmärkning. Inom den svenska, likasom inom de flesta andra kristna kyrkor antages nemligen, efter hvad Utskottet inhemtat, att ett dop icke saknar giltighet allenast därför, att det icke blifvit af kyrkans presterskap eller efter den antagna kyrkoritualen verkställt, hvadan ock uttrycket *»inom svenska kyrkan döpt»* icke torde böra oförändradt bibehållas, utan har Utskottet ansett en något olika uppställning af lagbestämmelsen böra ega rum.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med förklarande, att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga proposition icke kan i oförändradt skick bifallas, måtte för sin del besluta följande

Förordning angående äktenskaps afslutande i visst fall inför borgerlig myndighet:

Vill någon, som ej blifvit döpt eller som icke inom svenska kyrkan begått Herrans Nattvard, men icke heller tillhör främmande trossamfund, ingå äktenskap, må det afslutas inför borgerlig myndighet, i den ordning och med tillämpning af de föreskrifter, som angående borgerligt äktenskap af främmande trosbekännare och hvad i sammanhang dermed så väl i afseende å lysning som för öfrigt bör iakttagas, äro stadgade i Förordningen den 31 Oktober 1873.

Stockholm den 8 April 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. LAGERSTRÅLE.

Reservationer:

af Herr *Thomasson*: "För min del anser jag hvad med Riksdagens underdåniga skrifvelse den 1 Maj nästlidna år åsyftades tydligare och bestämdare hafva uttryckts genom en så lydande

Förordning angående äktenskaps afslutande i visst fall inför borgerlig myndighet:

Vill någon, som icke blifvit döpt, eller som icke inom evangeliskt-lutherska kyrkan och enligt hennes ordning begått Herrans Nattvard, ingå äktenskap, då må, i de fall, för hvilka särskilda föreskrifter i Kongl. förordningen den 31 Oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning icke redan gälla, äktenskapet afslutas i den ordning och med tillämpning af de stadganden, som angående borgerligt äktenskap och hvad i sammanhang dermed så väl i afseende på lysning som för öfrigt iakttagas bör, i nämnda författning äro meddelade."

af Herrar *Torpadie* och *H. A. Widmark*.

Herr Grefve *Mörner* har begärt få här antecknadt, att han i följd af erhållen ledighet från riksdagsgörömlen icke varit närvarande, då ärendet inom Utskottet företagits till afgörande.
